

यथा निदाघे ज्वलनः समिद्धो दहेत्कचं वायुना चोद्यमानः । गदाहस्तः पाण्डवो वै तथैव हन्ता मदीयान् सहितोऽर्जुनेन ।

इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्वणि यानसन्धिपर्वणि धृतराष्ट्रवाक्ये पञ्चाशोऽध्यायः ॥ ५० ॥

॥ धृतराष्ट्र उवाच ॥ यस्य वै नानृता वाचः कदाचिदनुशुश्रुम । त्रैलोक्यमपि तस्य स्याद्यस्य योद्धा धनञ्जयः । १०८५

तस्यैव च न पश्यामि युधि गाण्डीवधन्वनः । अनिशं चिन्तयानोऽपि यः प्रतीयाद्रथेन तं ।

अस्यतः कर्णिनालीकान् मार्गणान् हृदयच्छिदः । प्रत्येता न समः कश्चिद्युधि गाण्डीवधन्वनः ।

द्रोणकर्णौ प्रतीयातां यदि बीरौ नरर्षभौ । कृतास्त्रौ बलिनां श्रेष्ठौ समरेष्वपराजितौ ।

महान् स्यात् संग्रहो लोके न त्वस्ति विजयो मम । घृणो कर्णः प्रमादी च आचार्यः स्वविरो गुरुः ।

समर्थो बलवान् पार्थो दृढधन्वा जितक्लमः । भवेत् सुतुमुलं युद्धं सर्वशोऽप्यपराजयः । १०८६

सर्वेऽप्यस्त्रविदः शूराः सर्वे प्राप्ता महद्यशः । अपि सर्वामरैश्चर्यं त्यजेयुर्न पुनर्जयं ।

बधे नूनं भवेच्छान्तिस्तयोर्वा फाल्गुनस्य वा । न च हन्ताऽर्जुनस्यास्ति जेता चास्य न विद्यते ।

मन्युस्तस्य कथं शम्भेत् मन्दान् प्रति य उत्थितः । अन्येऽप्यस्त्राणि जानन्ति जीयन्ते च जयन्ति च ।

एकान्तविजयस्त्वेव श्रूयते फाल्गुनस्य च । त्रयस्त्रिंशत्समाः सूत खाण्डवोऽग्निमतर्पयत् ।

जिगाय च सुरान् सर्वान्नास्य विद्मः पराजयं । यस्य यन्ता हृषीकेशः शीलवृत्तसमो युधि । १०८७

भुवं तस्य जयस्तात यथेन्द्रस्य जयस्तथा । कृष्णावेकरथे यत्तावधिज्यं गाण्डिवं धनुः ।

शुगपत् त्रीणि तेजांसि समेतान्यनुशुश्रुम । नैवास्ति नो धनुस्तादृङ् न योद्धा न च सारथिः ।

तच्च मन्दा न जानन्ति दुर्योधनवशानुगाः । शेषयेदशनिर्दीप्तो निपतन्मूर्ध्नि सञ्जय । १०८८

न तु शेष शरास्तात कुर्युरस्ताः किरीटिना । अपि चास्त्रनिवाभाति निग्नन्निव धनञ्जयः ।

उद्धरन्निव कायेभ्यः शिरांसि शरवृष्टिभिः । अपि वाणमयं तेजः प्रदीप्तमिव सर्वतः । १०८९

गाण्डीवोत्थं दहेताजौ पुच्छाणां मम वाहिनां । अपि सा रथघोषेण भयार्ताः सव्यसाचिनः ।

विचस्ता वज्रधा सेना भारती प्रतिभाति मे । यथा कचं महानग्निः प्रदेहेत् सर्वतश्चरन् ।

महार्चिरनिलोद्धूतस्तद्वद्भूष्यति मामकान् ।

यदेदमन्निशितान् वाणसङ्घास्तानाततायो समरे किरीटी । सृष्टोऽन्तकः सर्वहरो विधात्रा यथा भवेत्तददपारणीयः ।

यदा ह्यभीक्ष्णं सुबहन् प्रकारान् श्रोताऽस्मि तातावसये कुरुणां । तेषां समन्ताच्च तथा रणायै त्वयः किलाऽयं भरतानु

पैति ।

इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्वणि यानसन्धिपर्वणि धृतराष्ट्रवाक्ये एकपञ्चाशोऽध्यायः ॥ ५१ ॥

॥ धृतराष्ट्र उवाच ॥ यथैव पाण्डवाः सर्वे पराक्रान्ता जिगीषवः । तथैवाऽभिसरास्तेषां च त्वात्मानो जये धृताः ।

त्वमेव हि पराक्रान्तानां चक्षोयाः परान्मम । पाञ्चालान् केकयान्मत्स्यान्मगधान् वत्सभूमिपान् ।

यश्च सेन्द्रानिमास्रोकानिच्छन् कुर्यादश्रे वशी । स श्रेष्ठो जगतः कृष्णः पाण्डवानां जये धृतः ।

समस्तामर्जुनादिद्यां सात्यकिः क्षिप्रमाप्तवान् । शैनेयः समरे स्थाता वीजवत् प्रवपन् शरान् ।